

IN 4/19 Interpellasjon i kommunestyret 08.05.2019 - Nei til rotenonforgiftning av Driva

Behandling i Kommunestyret - 08.05.2019

Representanten Erling Outzen, SV, la fram følgende interpellasjon i møtet:

«Interpellasjon i kommunestyret 8. mai 2019

Nei til rotenonforgiftning av Driva

Det er bygd ei fiskesperre eit stykke opp i Driva, og planen er å utrydde all fisk nedafor sperra med plantegifta rotenon. Både laks og aure. Dette for å bli kvitt ein parasitt, gyroen, som har redusert laksebestanden i elva.

SV-gruppa i kommunestyret har vore imot dette opplegget heile tida, mest av prinsipielle grunnar. No tyder ny forskning på at vi hadde – og har – rett.

Eit forsøk med klorbehandling har gitt lovande resultat i Gjemnes. Ein viss mengde klor i elva der drap gyro-parasitten, men ikkje fisken. Og nyleg offentleggjort forskning under leing av vårt eige Nofima har påvist utvikling av resistens i lakseyngel frå gyro-infiserte elver. Akkurat det somme av oss har sagt ville skje, og som som har skjedd med Austersjølaksen før.

På bakgrunn av dette, både klorbehandlinga i Gjemnes og påvisinga av utvikling av resistens hos laksen, meiner eg Sunndal kommunestyre bør sende eit kraftig signal til sentrale styresmakter om at vi ikkje ønsker rotenonforgiftning av Driva og andre elver i området. Eg håpar ordføraren vil støtte eit slikt signal.

Forslag til vedtak:

Sunndal kommunestyre har merka seg vellykka forsøk med klorbehandling, samt ny forskning som viser utvikling av resistens mot gyro-parasitten hos lakseyngel. Sunndal kommunestyre ønsker på bakgrunn av dette ingen rotenonbehandling av Driva.»

Ordfører Ståle Refstie la fram følgende svar på interpellasjonen fra Erling Outzen:

«Svar til Erling Outzen på interpellasjon IN 4/19:

Nei til rotenonforgiftning av Driva

I en interpellasjon spør Erling Outzen om jeg støtter følgende forslag til vedtak i kommunestyret:

Sunndal kommunestyre har merka seg vellykka forsøk med klorbehandling, samt ny forskning som viser utvikling av resistens mot gyro-parasitten hos lakseyngel. Sunndal kommunestyre ønsker på bakgrunn av dette ingen rotenonbehandling av Driva.

Som jeg tror Erling Outzen er klar over, har jeg lenge vært skeptisk til bruken av giftstoffet rotenon for å utrydde lakseparasitten Gyrodactulus salaris i norske elver. Denne giften dreper effektivt alle dyr med gjeller i vassdraget, inkludert all fisk, både laks, ørret og stingsild. Gyro lever bare på laks, så når laksen dør, dør også parasitten ut. Parasitten lever bare i ferskvann, og

overlever ikke på fisk som vandrer ut i sjøen. Der venter derimot lakselusa, men det er en annen historie.

Gyrobehandlingen i Drivavassdraget er del av en omforent nasjonal strategi for å utrydde lakseparasitten i de norske elvene. Da hjelper det ikke at Drivalaksen blir mer resistent mot gyro. Når andre elver blir parasittfrie og friskmeldte, kan ikke Driva ligge igjen som en smittekilde for friske elver. Når Driva nå skal behandles, er jeg glad for at fagmyndighetene valgte å bygge fiskesperra på Snøva, 2,5 mil oppe i elva. Når laksesmolten nå vandrer ut, og gyteklar laks ikke kommer seg opp, dør lakseparasitten ut på oppsida av sperra. Dermed unngår vi kjemisk behandling av den 7,5 mil lange lakseførende delen av Driva på oppsida av sperra, fra Snøvassmelan til Magalaupe i Oppdal. Her får elva og livet i elva være i fred.

Men som sagt – rotenon er etter min mening et dårlig alternativ for kjemisk behandling fordi gifta dreper alt liv i elva som puster med gjeller. Allerede i 1993 skrev jeg en oppgave om dette da jeg tok hovedfag i fiskeforvaltning. Siste setning i oppgaven lyder slik:

«Min konklusjon er at argumentene mot bruk av rotenon er så mange og tungtveiende, at andre behandlingsformer mot Gyrodactulus salaris bør vurderes.»

Så ja – nå som det jobbes med flere lovende alternative og mer skånsomme kjemiske behandlinger som dreper gyroen men ikke fisken, slik som klor og surt aluminium, og det fremdeles er flere år til Driva skal behandles kjemisk, har jeg ingen problemer med å støtte forslaget til Erling Outzen.

Uansett ser jeg fram til at Driva blir gyrofri. I fjor ga Tommy Fossum ut boka Våre ladyer og lakselorder. Gjennom gode fiskehistorier, anekdoter og ikke minst fangststatistikk, minner boka oss til fulle om hvilken lakseelv Driva har vært, hvilket potensial elva har, og hvilken elv den igjen skal bli når gyrokampen er vunnet.»

Forslaget i interpellasjonen fra Erling Outzen ble vedtatt med 25 mot 1 (det var 26 voterende).

Vedtak:

Sunndal kommunestyre har merka seg vellykka forsøk med klorbehandling, samt ny forskning som viser utvikling av resistens mot gyro-parasitten hos lakseyngel. Sunndal kommunestyre ønsker på bakgrunn av dette ingen rotenonbehandling av Driva.